

obsah

TÉMA: Otevírání obzorů? Objevitelská vášeň, svědectví a trofeje z cest

- 4 **d'asovský kompas**
- 8 **téma: Otevírání obzorů?**
Objevitelská vášeň, svědectví
a trofeje z cest
- 10 **Na cestě za hledáním
panenského ráje**
Dva čeští malíři na Cejlonu
a v Indii
Nina Milotová
- 15 **Češi v Amazonii**
340 let kontaktů
Tereza Melicharová
- 20 **Hadi i psi**
Animalita v konstrukci
mimoevropské jinakosti
v českých cestopisech
Josef Řičář
- 24 **Z pokladů knihoven:**
Středověké latinské bible
- 27 **Nikoli soupeř, nýbrž
vyvrhel!**
Jak ruský sportovní film
upravuje historii
Jan Děkanovský
- 31 **dějiny do uší**
- 32 **„Z díla Tvého radost jása –
pomník necht' Tvou slávu
hlásá!“**
Sochy, busty a pamětní
desky Bedřicha Smetany
Jan Šindelář
- 37 **Pomníky dvojího osvobození**
František Mrázek a jeho
ideologická tvorba pro jižní
Čechy
Markéta Devátá
- 42 **Oběť povodní v Jeseníku
roku 1845**
Jindřich Vybíral
- 44 **BYDLENÍ:**
Liebiegovo městečko
Petra Šternová
- 50 **Periskop:**
Výuka dějepisu v souznění
se starými kameny
- 52 **Meziprostory:**
Čtení (nejen) pro fajnšmekry
- 55 **recenze**
- 58 **na nočním stolku**
anachronismy ach

editorial

**Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,**

máme za sebou opět období, kdy se vydáváme na cesty – dlouhé i krátké – nebo je zatím alespoň plánujeme, případně o nich sníme či přemítáme, kam se vydat. Objevitelská vášeň s různou intenzitou dříme téměř v každém. Vějíř motivací, proč se na cesty vydáváme, je velmi pestrý. A tak to v tematickém bloku tohoto čísla může působit jako z nějakého vtipu: sejdou se cestovatelé, jejichž cesty mířily do Asie, Jižní Ameriky a Afriky: jeden tuto zkušenost přenesl do obrazů, další zaznamenával domorodé jazyky a jiný vše, co viděl, pečlivě zapisoval...

V posledních letech se výzkum cestovatelské problematiky rozvíjí až překotně. Souvisí totiž s mnoha aspekty, včetně těch politických: s národnostním přetahováním, evangelizačním úsilím či koloniální nadvládou. Nové interpretace často vedou k nesouhlasným až nespokojeným reakcím. Boří totiž zažitě představy. Vzpomeňme třeba výstavu o Emilu Holubovi pohledem přítomnosti v Náprstkově muzeu. „Pohledem přítomnosti“ totiž v odborném kontextu neznámá s morálními či jinými měřítky dneška, ale s využitím aktuálních odborných nástrojů a disciplín. I proto v současnosti dochází k přehodnocování některých akvizic ve sbírkách renomovaných paměťových institucí. Každá cesta otevírá obzory – i ty nechtěné.

*Bon voyage vám za redakci přeje
Iveta Coufalová*